

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

H.Čemerlića 2, 71000 Sarajevo, Tel: ++ 387 (0) 33 70 35 73, Fax: 70 35 65 - www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

IZVJEŠTAJ

O FINANSIJSKOJ REVIZIJI GRANIČNE POLICIJE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2014. GODINU

Broj: 01/02/03-04-16-1-635/15

Sarajevo, jul 2015. godine

SADRŽAJ

I	MIŠLJENJE REVIZORA	3
II	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	5
1.	Uvod	5
2.	Postupanje po ranijim preporukama	5
3.	Sistem internih kontrola	6
4.	Budžet	7
5.	Planiranje i izvještavanje o radu	8
6.	Pregled rashoda budžeta	9
6.1	Tekući izdaci	9
6.2	Kapitalni izdaci	14
7.	Bilans stanja	14
8.	Javne nabavke	16
9.	Prihodi	18
10.	Ostalo	18
11.	Korespondencija	20
III	PRILOG	21
	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA	21
	Pregled rashoda budžeta za 2014. godinu	
	Bilans stanja na 31.12.2014. godine	
	Izjava o odgovornostima rukovodstva	

I MIŠLJENJE REVIZORA

Uvod

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja (bilansa stanja, pregleda prihoda, primitaka i finansiranja, pregleda rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama, posebnih podataka o plaćama i broju zaposlenih, pregleda dinamike zapošljavanja, pregleda stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregleda kapitalnih ulaganja i analizu izvršenja budžeta – tekstualni dio) u **Graničnoj policiji Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Granična policija) za godinu koja se završava 31. decembra 2014. godine.

Pored finansijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Granične policije sa odgovarajućim zakonima i propisima koji imaju uticaja na finansijske izvještaje za 2014. godinu.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Granične policije je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH. Ova odgovornost uključuje i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške.

Pored odgovornosti za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Granične policije je odgovorno za poslovanje u skladu sa Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za tekuću fiskalnu godinu, Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama BiH, Zakonom o javnim nabavkama BiH i drugim odgovarajućim zakonima i propisima i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osigurala namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje sredstava odobrenih budžetom institucije za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i primjenljivim Okvirom Međunarodnih standarda vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizionih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima usljed prevare ili greške. Prilikom procjene rizika revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u cilju osmišljavanja revizionih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sistem internih kontrola.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, po svim bitnim pitanjima, usklađene sa odgovarajućim zakonima i drugim propisima. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bi dobili revizione dokaze o tome da li se sredstva koriste

za odgovarajuće namjene koje su određene zakonom i propisom. Ove procedure uključuju procjenu rizika od značajnih neslaganja sa zakonima i drugim propisima.

Mišljenje

Vjerujemo da su pribavljeni revizioni dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše mišljenje.

Prema našem mišljenju:

- Finansijski izvještaji Granične policije prikazuju fer i istinito, po svim bitnim pitanjima, stanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda na 31.12.2014. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završila na navedeni datum u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.
- Aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima Granične policije u toku 2014. godine bile su u svim značajnim aspektima usklađene sa odgovarajućim zakonima i drugim propisima.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezervu na dato mišljenje, skrećemo pažnju na:

- tačku 6.1. izvještaja koja opisuje nepostojanje podzakonskog akta za isplatu posebnog dodatka na plaću za policijske službenike a čije donošenje je u domenu viših nivoa vlasti;
- tačku 8. izvještaja koja opisuje nedovoljno efikasan sistem javnih nabavki koji može imati uticaja na transparentnost postupka nabavki službenih vozila.

Sarajevo, 08.07.2015. godine

GENERALNI REVIZOR

Milenko Šego

**ZAMJENIK
GENERALNOG
REVIZORA**

Dževad Nekić

**ZAMJENICA
GENERALNOG
REVIZORA**

Božana Trninić

II IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. Uvod

Granična policija je upravna organizacija u okviru Ministarstva sigurnosti BiH sa operativnom samostalnošću, osnovana radi obavljanja poslova vezanih za nadzor i kontrolu prelaska granice Bosne i Hercegovine i drugih poslova propisanih Zakonom o Graničnoj policiji BiH¹. Ovim Zakonom propisana je nadležnost, organizacija i upravljanje Graničnom policijom. Granična policija je nadležna za provođenje odredbi Zakona o nadzoru i kontroli prelaska državne granice i Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu, te za sprečavanje, otkrivanje i istraživanje kaznenih djela koja su usmjerena protiv državne granice ili su u vezi s njenim prelaskom. Pored toga, Granična policija je nadležna za preduzimanje mjera zaštite civilnog zračnog prometa i sigurnosti prostorija međunarodnih zračnih luka u BiH. U svom radu Granična policija sarađuje sa drugim policijskim i sigurnosnim agencijama i organima u BiH i graničnim i sigurnosnim organima u inostranstvu u cilju efikasnijeg provođenja poslova iz svoje nadležnosti.

Granična policija je uspostavila šest regionalnih terenskih ureda u okviru kojih djeluje 26 lokalnih organizacionih jedinica. Pored toga, Granična policija ima Centar za obuku i Centralni istražni ured. Sjedište Granične policije je u Sarajevu.

Odgovorna lica Granične policije su direktor, zamjenik direktora i pomoćnik direktora za organizaciju i operacije. Direktora i zamjenika direktora imenovalo je Vijeće ministara BiH 16. aprila 2014. godine na mandat od četiri godine. Direktor je za svoj rad odgovoran ministru sigurnosti i Vijeću ministara BiH.

2. Postupanje po ranijim preporukama

Ured za reviziju institucija BiH izvršio je finansijsku reviziju Granične policije za 2013. godinu i izrazio pozitivno mišljenje sa skretanjem pažnje na nedovoljno efikasan sistem javnih nabavki i potencijalne obaveze. U Izvještaju o reviziji za 2013. godinu date su preporuke kojima se sugeriše preduzimanje određenih aktivnosti na unapređenju poslovanja i otklanjanju nedostataka u daljem poslovanju.

Granična policija je dostavila odgovor o preduzetim aktivnostima na prevazilaženju slabosti i nepravilnosti koje su identifikovane u izvještaju o reviziji. Uvidom u preduzete aktivnosti te osvrtno na realizaciju datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

- **Realizovane preporuke:**

Izvještavanje o operativnim aktivnostima Granične policije zasnovano je na rezultatima rada a u Izvještaju o realizaciji godišnjeg plana rada data su obrazloženja zbog čega pojedine aktivnosti i zadaci nisu realizovani. Izrađen je Plan integriteta koji podrazumijeva sistem upravljanja rizikom od korupcije kojim su određeni sistemi/pozicije koje su najpodložnije korupciji i mjere kojima bi se ti rizici umanjili ili eliminisali.

¹ Službeni glasnik BiH, broj 50/04, 27/07 i 59/09

- **Preporuke čija je realizacija u toku:**

Podzakonski akt kojim bi bila regulisana visina posebnog dodatka na osnovnu plaću za policijske službenike još uvijek nije donesen. Potraživanja za refundacije naknada bolovanja većim dijelom su uplaćena tokom 2014. godine. Upućen je dopis Ministarstvu finansija i trezora BiH za rješavanje evidentiranih obaveza za doprinose na plaće koje su kao početno stanje evidentirane još 2002. godine i čiji razlozi evidentiranja na poziciji obaveza do danas nisu utvrđeni.

- **Nerealizovane preporuke:**

Nije osigurana dosljedna primjena odluke o potrošnji fiksnih telefona u smislu pravdanja prekoračenja iznad dozvoljenog limita. Nisu preispitana prava neograničenog korištenja dijela službenih vozila, kao i slučajevi zaduživanja jednog lica sa dva vozila (ova preporuka realizovana je tek u maju 2015. godine). Također, nisu preispitani visoki izdaci održavanja pojedinih vozila a izvještaji o upotrebi službenih vozila nisu razmatrani u cilju preduzimanja odgovarajućih akcija radi kvalitetnog i racionalnog upravljanja voznim parkom. Sredstva za internu reprezentaciju nisu korištena u skladu sa njenom namjenom definisanom internim aktima. Nabavka službenih vozila izvršena je na sličan način kao i 2013. godine kada su konstatovane određene slabosti.

3. Sistem internih kontrola

Granična policija je odgovorna za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i pravilima. Kontrolno okruženje čini osnovu sistema internih kontrola i podrazumijeva rukovođenje i stil upravljanja, organizacionu strukturu i kompetentnosti i politike ljudskih resursa.

Ranije donesenim internim aktima i izmjenama u 2014. godini uređena su pitanja potrošnje mobilnih telefona, korištenja službenih vozila i reprezentacije, i uspostavljene su evidencije o potrošnji ovih izdataka.

Jedan od elemenata efikasnog sistema internih kontrola je formiranje funkcionalno nezavisne interne revizije. U skladu sa Odlukom o kriterijima za uspostavljanje Jedinica interne revizije u institucijama BiH². Granična policija ispunjava kriterije za uspostavu jedinice za internu reviziju a funkcija interne revizije je uspostavljena tokom 2014. godine zapošljavanjem šefa interne revizije i jednog internog revizora.

- **Rukovođenje, organizacija i ljudski resursi**

Graničnom policijom rukovodi direktor koji organizuje i usmjerava obavljanje poslova Granične policije. Direktor ima zamjenika i pomoćnika za organizaciju i operacije, koji za svoj rad odgovaraju direktoru. Dužnosti i odgovornosti ostalih rukovodećih službenika osnovnih organizacionih jedinica detaljnije se utvrđuju Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji planirano je 2.646 radnih mjesta. Od ukupnog broja sistematizovanih radnih mjesta realizovano je 2.227 (2.021 policijskih službenika, 47 državnih

² Službeni glasnik BiH, broj 49/12

službenika i 159 zaposlenika), tako da nedostaje 419 zaposlenih, što može imati uticaja na efikasnost poslovanja, odnosno zaštitu granice. Razvoj vještina i stručnosti policijskih službenika obavlja se kroz redovne obuke u zemlji i inostranstvu. Sveobuhvatnom strategijom Granične policije obuhvaćeno je obrazovanje i obuka pripadnika Granične policije.

Granična policija provodi redovne ocjene policijskih službenika, državnih službenika i zaposlenika i posjeduje vlastite procedure i kriterije za unapređenje policijskih službenika. Također, Granična policija ima usvojenu vlastitu strategiju upravljanja ljudskim resursima za period 2010–2014 godina.

- **Prevenција korupcije**

Vijeće ministara BiH je 2009. godine usvojilo Strategiju za borbu protiv korupcije i Akcioni plan za borbu protiv korupcije za period 2010-2014. godina. Također, u sklopu sveobuhvatne nove strategije Granične policije, koja nema vremenski okvir, obrađeno je i pitanje sprečavanja korupcije u vlastitim redovima. Na osnovu toga, Granična policija je izradila vlastiti Akcioni plan za borbu protiv korupcije za period 2010.-2014. godine.

Aktivnosti proistekle iz Akcionog plana za borbu protiv korupcije su realizovane. Donesen je program obuke o antikorupciji. Usvojen je nastavni plan i program obuke kojim su određeni predavači za obuku i sačinjen raspored obuke. U skladu sa obavezama koje imaju organizacione jedinice na regionalnom i lokalnom nivou, uspostavljeni su timovi za sprečavanje korupcije. U daljoj fazi prevencije korupcije u Graničnoj policiji urađena je procjena institucionalnih kapaciteta i izrađen Plan integriteta.

4. Budžet

Granična policija je podnijela osnovni budžetski zahtjev u iznosu od 73.607.000 KM sa dodatkom aneksa u iznosu od 4.006.300 KM, tako da je ukupni zahtjev za budžet iznosio 77.613.300 KM. Nakon usaglašavanja sa Ministarstvom finansija i trezora BiH dostavljen je korigovani budžetski zahtjev u iznosu od 73.607.000 KM.

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2014. godinu³ Graničnoj policiji su odobrena sredstva iz budžeta u iznosu od **71.273.000 KM**. U okviru odobrenog budžeta za 2014. godinu odobrena je nabavka motornih vozila koja se finansira iz planiranih primitaka od prodaje rashodovanih vozila u iznosu od 150.000 KM i donacije⁴ u iznosu od 116.000 KM.

U skladu sa izmjenama i dopunom Zakona o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2014. godinu⁵, Budžet Granične policije umanjen je na poziciji bruto plaća i naknada za iznos od 711.000 KM, a povećan za odobrene tekuće rezerve (43.000 KM), više ostvarene primitke od prodaje motornih vozila (46.985 KM) i neutrošena sredstva iz 2013. godine po osnovu donacije (127.400 KM), tako da je ukupno raspoloživi budžet iznosio **70.779.385 KM**.

Zakonom o budžetu institucija BiH za 2014. godinu odobreno je 2.271 zaposlenih a ostvareni broj zaposlenih iznosio je 2.227, tako da je glavni razlog ostvarenih ušteda na bruto plaćama manji broj zaposlenih na dan 31.12.2014. godine.

Takođe treba napomenuti da je sa 31.12.2014. godine broj suspendovanih službenika 31, što znatno utiče na ukupan iznos bruto plaća. Iz navedenog razloga je realizacija rashoda na

³ Službeni glasnik BiH, broj 104/13

⁴ Donacija se odnosi na projekat „Unapređenje kriminalističko obavještajne komponente BiH“

⁵ Službeni glasnik BiH broj 60/14

pozicijama bruto plaća manja u odnosu na odobreni iznos, što je omogućilo preraspodjelu na druge troškove.

U izvještajnom periodu vršene su analize izdataka po pojedinim budžetskim pozicijama i utvrđeno je da se određeni izdaci kreću izvan okvira koji su definisani i određeni dinamičkim mjesečnim planom za budžetski period te je u skladu sa članom 17. Zakona o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2014. godinu i na osnovu Odluke o prestrukturiranju broj 05-16-2-9796-2-2/14 od 23.12.2014. godine donesene od strane Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine, izvršeno prestrukturiranje rashoda u okviru ukupnog iznosa odobrenog budžeta Granične policije. Ukupan iznos prestrukturiranja iznosio je 185.000 KM.

Izvršenje budžeta Granične policije na dan 31.12.2014. iznosilo je **67.900.146 KM**, što je manje od odobrenog budžeta za 2.879.239 KM. Najveće razlike između odobrenog i izvršenog budžeta odnose se na bruto plaće (1.053.958 KM), naknade zaposlenih (555.242 KM) i nabavku opreme (850.503 KM).

5. Planiranje i izvještavanje o radu

- **Strateški plan, program rada i izvještaj o radu**

Strateški plan: Prema Zakonu o Graničnoj policiji, direktor Granične policije definiše operativnu strategiju za uspješnu kontrolu državne granice. Ured za strateško planiranje i analizu vodi i upravlja cjelokupnim procesom izrade strategije Granične policije. Izrada strategije nije se mogla osloniti na strategiju Ministarstva sigurnosti BiH s obzirom da ministarstvo nije razvilo jedinstvenu vlastitu strategiju. Stoga, Granična policija je usvojila sveukupnu strategiju koja nema vremenski okvir i hronološki je nastavak prvog strateškog dokumenta iz 2010. godine sa vizijom, misijom i ciljevima kojima se želi unaprijediti obavljanje poslova iz nadležnosti Granične policije.

Strategija Granične policije usklađena je sa strategijom i politikama koje je donijelo Vijeće ministara BiH, a odnosi se na Strategiju integracije BiH u EU, Strategiju za integrirano upravljanje granicom, Strategiju za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije, Strategiju u području migracija i azila, Strategiju za rad policije u zajednici i Strategiju reforme javne uprave.

Strategijom Granične policije utvrđeno je 16 ključnih područja i za svako područje utvrđeni su ciljevi čija realizacija treba da omogući da Granična policija ispuni svoju misiju i viziju. Ta područja su: zakonodavni okvir, organizacija i kadrovi, granične provjere, nadzor granice, analiza rizika, suzbijanje prekograničnog kriminala, sigurnost zračnih luka, mjere u trećim zemljama, mjere u unutrašnjosti zemlje, saradnja, obrazovanje i obuka, oprema, informatika i telekomunikacije, infrastruktura, sprečavanje korupcije i odnosi sa javnošću.

U skladu sa prihvaćenom Strategijom, Granična policija je donijela **Akcioni plan** za implementaciju strategije, koji razrađuje aktivnosti kako bi se ciljevi iz Strategije mogli realizovati. Radi nadzora nad provođenjem postavljenih ciljeva, Akcioni plan treba svake godine revidirati i dopunjavati.

Godišnji plan rada: U skladu sa usvojenom sveukupnom Strategijom, Granična policija je donijela Godišnji plan rada za 2014. godinu u kojem su navedeni ključni ciljevi iz opće strategije a navedene ciljeve Granična policija planira postići realizacijom niza aktivnosti i zadataka kroz programe granične provjere, nadzora državne granice, sigurnosti aerodroma, suprotstavljanju

organizovanom prekograničnom kriminalitetu i upravljačkim kapacitetima, strateškom planiranju i administraciji. Za svaki ključni cilj izrađeni su specifični ciljevi i željeni rezultati, te određeni rokovi i nosioci aktivnosti.

Izveštaj o realizaciji godišnjeg plana rada: U skladu sa Godišnjim planom rada za 2014. godinu Granična policija je usvojila Izveštaj o realizaciji godišnjeg plana rada za 2014. godinu. U izveštaju su navedeni ključni ciljevi iz strategije i godišnjeg plana rada, te aktivnosti i zadaci kojim se realizuju specifični ciljevi poslovanja. Također, u izveštaju su navedene realizovane ili nerealizovane aktivnosti i zadaci i data obrazloženja realizovanih i nerealizovanih aktivnosti. Na taj način Granična policija primjenjuje princip izvještavanja koje je zasnovano na rezultatima.

Izveštaj o radu: Granična policija je u januaru 2015. godine sačinila Izveštaj o radu za 2014. godine koji je upućen Vijeću ministara BiH. U izveštaju su detaljno navedeni obavljeni poslovi i aktivnosti tokom 2014. godine u različitim segmentima poslovanja kao što su: migracije, istrage, krim-obavještajni rad, prekršaji, nadzor granice, saradnja sa organima BiH, međunarodna saradnja, obuka i ostali administrativni poslovi.

6. Pregled rashoda budžeta ⁶

6.1 Tekući izdaci

- **Bruto plaće**

Ukupno ostvarene bruto plaće i naknade iz plaća sa 31.12.2014. godine iznose **50.196.042 KM**. Broj zaposlenih u Graničnoj policiji sa 31.12.2014. godine je 2.227, od toga je 2.021 policijskih službenika, 47 državnih službenika i 159 zaposlenika. U odnosu na ukupan broj sistematizovanih radnih mjesta (2.646) nedostaje 419 zaposlenih, od toga 405 policijskih službenika, 10 državnih službenika i 4 zaposlenika. U Graničnoj policiji sa 31.12.2014. godine 18 lica je zasnovalo radni odnos putem javnog konkursa na neodređeno vrijeme uključujući direktora i zamjenika direktora. U toku godine četiri službenika su bila angažovana putem ugovora o radu na određeno vrijeme koji su krajem godine primljeni u stalni radni odnos. U periodu od 01.01. do 31.12.2014. godine 37 službenika Granične policije je prestao radni odnos po osnovu sticanja uslova za penziju, isteka mandata, smrti, dobrovoljnog raskida radnog odnosa i raskida radnog odnosa na osnovu Zakona o radu i Zakona o policijskim službenicima. Broj suspendovanih službenika Granične policije sa 31.12.2014. godine je 31 protiv kojih se vodi krivični postupak.

Pregledom obračuna plaća utvrđeno je da se osnovne plaće zaposlenih obračunavaju u skladu sa odredbama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine. Međutim, za policijski dodatak nije donesen podzakonski akt od strane Vijeća ministara BiH.

Policijski dodatak: Isplata posebnog dodatka za policijske službenike vrši se u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama BiH i Odluke direktora Granične policije o pripadajućim platnim razredima, koeficijentima i posebnim dodacima⁷ u visini od 35% osnovne plaće svim policijskim službenicima. Podzakonski akt kojim bi bila regulisana struktura i visina posebnog dodatka na osnovnu plaću za policijske službenike saglasno članu 19. stav (4) Zakona o plaćama i naknadama već duži niz godina nije donesen. Granična policija je na osnovu ranijih preporuka revizije sačinila Prijedlog odluke kojom je utvrđena struktura i visina

⁶ Pregled rashoda budžeta za 2014. godinu prikazan je u Tabeli I u prilogu Izveštaja.

⁷ Odluka broj: 18-05-2-02-3-2067/08 od 01.07.2008. godine

posebnog dodatka na plaću za policijske službenike zaposlene u Graničnoj policiji i dostavila Ministarstvu sigurnosti BiH kako bi se preduzele aktivnosti na donošenju podzakonskog akta. Konkretni rezultati još uvijek nisu postignuti.

Preporučujemo da Granična policija i dalje insistira na donošenju podzakonskog akta kojim će se regulisati visina posebnog dodatka za policijske službenike saglasno Zakonu o plaćama i naknadama u institucijama BiH.

Potraživanja za refundaciju naknada bolovanja: Ova potraživanja sa 31.12.2014. godine iznose 88.595 KM. Najveći dio potraživanja se odnosi na dugovanja Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske. Granična policija je na osnovu preporuke revizije da se pokrenu aktivnosti u skladu sa zakonom kako bi se izvršila naplata potraživanja po osnovu refundacije naknade za bolovanje, obratila Pravobranilaštvu BiH za pokretanje parničnog ili izvršnog postupka protiv Fonda zdravstvenog osiguranja RS radi naplate novčanih potraživanja po osnovu refundacije naknade bolovanja. U vezi sa prethodno navedenim Fond zdravstvenog osiguranja RS je tokom 2014. godine uplatio 143.385 KM potraživanja koja se odnose za period 2010. do 2013. godine.

Preporučujemo da Granična policija i dalje insistira na rješavanju naplate potraživanja za refundaciju naknada bolovanja.

- **Naknade troškova zaposlenih**

Ukupno ostvarene naknade sa 31.12.2014. godine iznose **9.704.758 KM**. Značajnije naknade odnose se na prevoz na posao i sa posla (4.352.620 KM), topli obrok (2.900.548 KM), regres (667.637 KM), otpremnine zbog odlaska u penziju (236.340 KM), jubilarne nagrade (32.627 KM), pomoć u slučaju smrti (198.246 KM), pomoć u slučaju teže invalidnosti (101.538 KM), smještaj dužnosnika (103.233 KM) i odvojeni život (84.204 KM). Naknade su isplaćene u skladu sa podzakinskim aktima Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH koje je donijelo Vijeće ministara BiH.

Naknade za prevoz sa posla i na posao sa 31.12.2014. godine iznose 4.352.620 KM. Visina naknade kreće se u rasponu od 53 KM do maksimalno 475,69 KM.

Otpremnine zbog odlaska u penziju sa 31.12.2014. godine iznose 236.340 KM. Zaključno sa 31.12.2014. godine 5 lica je dobilo naknadu – otpremninu povodom prestanka radnog odnosa i sticanja prava na penziju. Visina naknade je isplaćena u visini šest ostvarenih neto plaća zaposlenog isplaćene u prethodnih šest mjeseci.

Jubilarne nagrade za stabilnost u radu sa 31.12.2014. godine iznose 32.627 KM. Pravo na jubilarnu nagradu u visini od 816,00 KM je ostvarilo 40 zaposlenih.

Pomoći u slučaju smrti sa 31.12.2014. godine iznose 198.246 KM. Naknade su isplaćene u visini tri prosječne plaće na nivou BiH usljed smrti užeg člana porodice, odnosno šest prosječnih plaća na nivou BiH usljed smrti zaposlenog Granične policije. Naknadu je tokom godine ostvarilo 77 zaposlenih.

Pomoći u slučaju teže invalidnosti sa 31.12.2014. godine iznose 101.538 KM. Pravo na pomoć u slučaju teške povrede na radu, teške bolesti i invalidnosti zaposlenog ili člana uže porodice zaposlenog sa 31.12.2014. godine ostvarilo je 43 zaposlenih. Naknade su isplaćene u visini tri prosječne plaće na nivou BiH.

Naknade troškova smještaja sa 31.12.2014. godine iznose 103.233 KM. Pravo na naknadu smještaja ostvarilo je 28 zaposlenih: direktor, zamjenik direktora, pomoćnik direktora i ostali zaposleni u činu glavni inspektor, samostalni inspektor i viši inspektor. Visina mjesečne

naknade za direktora iznosi 475 KM, zamjenika direktora 360 KM, glavne inspektore 400 KM a za zaposlene u činu samostalnog i višeg inspektora 300 KM.

Naknade za odvojen život sa 31.12.2014. godine iznose 84.204 KM. Pravo na naknadu za odvojen život ostvarilo je 28 zaposlenih: direktor, zamjenika direktora, pomoćnik direktora i ostali zaposleni u činu glavni inspektor, samostalni inspektor i viši inspektor. Visina mjesečne naknade iznosi 300 KM.

- **Putni troškovi**

Ukupno ostvareni putni troškovi sa 31.12.2014.godine iznose **206.234 KM**. Putni troškovi u zemlji ostvareni su u iznosu od 88.901 KM a putni troškovi u inostranstvu 117.333 KM. Putovanja u zemlji uglavnom su bila vezana za sastanke, seminare, prevoz pošte, terenske aktivnost na održavanju tehničke opreme itd. Putovanja u inostranstvo odnosila su se na učešća na raznim simpozijima, seminarima, ekstrasidijama, sastancima sa predstavnicima MUP-a zemalja u regionu itd. Na pregledanim putnim nalogima nisu uočeni nedostaci prilikom obračuna putnih naloga.

- **Izdaci telefonskih i poštanskih usluga**

Ukupno ostvareni izdaci telefonskih i poštanskih usluga sa 31.12.2014.godine iznose **301.872 KM**. Izdaci za mobilne telefone realizovani su u iznosu od 57.612 KM. Naknadu za troškove mobilnih telefona ostvaruje 132 zaposlena. Odobreni limiti su se kretali prema Odluci o upotrebi mobilnih telefona u Graničnoj policiji u rasponu od 30 KM do 800 KM koliko je imao direktor Granične policije do 30.06.2014. godine. Direktor Granične policije je 17.06.2014. godine donio Odluku o izmjeni odluke o upotrebi mobilnih telefona u Graničnoj policiji koja se primjenjuje od 01.07.2014. godine. Izmjenom odluke se svi utvrđeni mjesečni iznosi umanjuju za 50%, izuzev ostalim rukovodiocima osnovnih organizacionih jedinica. Odobreni limiti za troškove mobilnih telefona se od 01.07.2014. godine kreću u rasponu od 15 KM do 400 KM koliko ima direktor Granične policije.

Granična policija vodi mjesečnu evidenciju potrošnje mobilnih telefona prema odobrenim limitima. U slučaju prekoračenja troškova mobilnih telefona u odnosu na odobreni iznos, troškovi se odbijaju putem obustave od plaće ili direktor odobrava nadoknadu troškova mobilnih telefona uz prethodno obrazloženje da je do prekoračenja troškova mobilnih telefona došlo iz opravdanih razloga.

Izdaci za fiksne telefone realizovani su u iznosu od 171.930 KM. Potrošnja fiksnih telefona je regulisana Odlukom o određivanju visine potrošnje fiksnih telefona koja se primjenjuje od 01.06.2012. godine. Također, kako i kod mobilnih telefona, vodi se evidencija potrošnje u odnosu na odobrene limite.

Ponovo su uočeni slučajevi prekoračenja troškova fiksnih telefona u odnosu na odobrene limite za koja ne postoje obrazloženja rukovodioca organizacionih jedinica o razlozima opravdanog odnosno neopravdanog prekoračenja ovih troškova. Također, ne postoje ni saglasnosti direktora o prihvatanju uvećanih troškova telefonskih usluga.

Preporučujemo Graničnoj policiji dosljednu primjenu odluka o određivanju visine potrošnje fiksnih telefona.

- **Nabavka materijala**

Ukupno ostvarene nabavke materijala sa 31.12.2014. godine iznose **2.142.804 KM**. Značajnije nabavke materijala odnose se na kompjuterski materijal (143.809 KM), uredski materijal

(17.854 KM), auto gume (130.097 KM), materijal za javni red i sigurnost (276.800 KM) i izdatke za odjeću, uniforme i platno (1.372.710 KM).

Izdaci za kompjuterski materijal odnose se na nabavku tonera i ketridža za potrebe Granične policije. Nabavka originalnih tonera je vršena uglavnom od dobavljača „Alf-om“ d.o.o. Banja Luka na osnovu okvirnog sporazuma zaključenog 25.10.2010. godine koji je važio do 31.12.2012. godine. Nakon isteka roka važenja okvirnog sporazuma Granična policija je u dva navrata tokom 2013. godine zaključila aneks okvirnog sporazuma za dodatne isporuke jer pokrenute procedure nabavke tonera i ketridža nisu bile okončane. Granična policija je ponovo 2014. godine zaključila aneks okvirnog sporazuma jer je postupak nabavke tonera i ketridža četiri puta poništen. Prvi put postupak javne nabavke za sukcesivnu isporuku tonera i ketridža putem otvorenog postupka je poništen na osnovu rješenja Ureda za razmatranje žalbi. Drugi put postupak nabavke putem otvorenog postupka je poništen jer nije pristigla nijedna kvalifikovana ponuda. Granična policija je treći put provela postupak javne nabavke putem konkurentskog zahtjeva bez objave, međutim postupak dodjele ugovora je otkazan jer je pristigla samo jedna kvalifikovana ponuda. Četvrti put je pokrenut postupak javne nabavke tonera i ketridža putem konkurentskog zahtjeva bez objave. Pristigle su četiri ponude a ugovor je zaključen 26.12.2014. godine sa dobavljačem „Alf-om“ d.o.o. Banja Luka jer je njegova ponuda prema utvrđenom kriteriju „najniža cijena tehnički zadovoljavajuće ponude“ bila najpovoljnija. Revizijom procedure nabavke tonera i ketridža nisu uočeni nedostaci prilikom provođenja iste.

Preporučujemo da se ubuduće preispitaju razlozi poništavanja i ponavljanja postupaka nabavki i posveti više pažnje sastavljanju tenderske dokumentacije u pogledu tehničke specifikacije i kvalifikacionih kriterija.

- **Izdaci za upotrebu vozila**

Ukupni izdaci za upotrebu vozila iznose **1.846.624 KM**. Značajni troškovi odnose se na izdatke za gorivo (1.076.184 KM), izdatke za opravku i održavanje vozila (383.724 KM), nabavku auto guma (130.097 KM), osiguranje vozila (152.431 KM) i registraciju motornih vozila (63.643 KM). Granična policija raspolaže voznim parkom od 309 vozila (196 obilježenih oznakama i 113 bez oznaka), 15 čamaca i 12 motocikla. Internim aktima (pravilnik, uputstvo, odluke) regulisani su način i svrha korištenja vozila, održavanje vozila, registracija, servisiranje te vođenje evidencije o troškovima vezanim za upotrebu vozila.

Odlukom direktora iz 2005. godine dato je pravo na upotrebu vozila tokom 24 sata direktoru, zamjeniku direktora, pomoćniku direktora, savjetnicima direktora i rukovodiocima osnovnih organizacionih jedinica. Tako je pravo na upotrebu vozila tokom 24 sata ostvarivalo 19 zaposlenih. Kabinet direktora koji se sastoji od direktora, zamjenika direktora, pomoćnika direktora, šefa kabineta i tri savjetnika raspolaže sa 11 službenih vozila s tim da svi navedeni koriste službena vozila tokom 24 sata. U cilju racionalizacije troškova upotrebe vozila i potrebe sveobuhvatnog praćenja i analiziranja upotrebe službenih vozila Granične policije, od 01.05.2015. godine u Kabinetu direktora vodi se centralizovana evidencija putnih naloga za vozila i korištenje vozila, čime su otklonjeni nedostaci neograničene upotrebe vozila i zaduživanja jednog lica sa dva vozila.

Izdaci za opravku i održavanje vozila: U Odjelu za logistiku sastavljaju se mjesečne evidencije upotrebe vozila. U izvještaju je dat pregled potrošnje goriva, pređenih kilometara, radnih sati i troškova održavanja motornih vozila. Međutim, pomenute evidencije nisu bile predmet analiza iz kojih bi proustekli prijedlozi za poduzimanje odgovarajućih aktivnosti u cilju efikasnijeg korištenja službenih vozila.

Preporučujemo da izvještaji o upotrebi službenih vozila budu predmet analiza i informacija na osnovu kojih rukovodstvo može preduzeti određene akcije u cilju osiguranja dobrog upravljanja vozilima.

Usluge servisiranja i održavanja vozila: Kod održavanja vozila, kao i prethodne godine, uočene su učestale opravke pojedinih vozila što značajno uzrokuje povećanje troškova održavanja. Također, pojedini rezervni dijelovi isporučeni za opravku vozila nisu navedeni u tehničkoj specifikaciji tenderske dokumentacije prilikom izbora dobavljača za servis i održavanje.

Preporučujemo da se preispitaju visoki izdaci za održavanje pojedinih vozila i preciznije planiraju rezervni dijelovi u tehničkoj specifikaciji.

- **Zakup imovine i opreme**

Izdaci za unajmljivanje imovine i opreme ostvareni su u ukupnom iznosu od **585.872 KM** a odnose se na zakupa poslovnog prostora (404.658 KM), zakup parking prostora (15.706) i zakupa prostora za smještaj telekomunikacijske opreme (165.508 KM). Granična policija vodi evidenciju o periodu važenja ugovora o svim zakupljenim poslovnim prostorima, parking prostorima i prostorima za smještaj telekomunikacijske opreme. Postupcima revizije je utvrđeno da iznos troškova zakupa na fakturi odgovara iznosima u ugovoru o zakupu zaključenih između Granične policije i zakupodavaca.

- **Ugovorene usluge**

Izdaci za ugovorene usluge ostvareni su u iznosu **132.962 KM**. Značajni troškovi odnose se na usluge reprezentacije (42.864 KM), usluge objavljivanja tendera i oglasa (14.259 KM), usluge primarne zdravstvene zaštite (14.402 KM) i ugovore o privremenim i povremenim poslovima (9.076 KM).

Usluge reprezentacije: Granična policija je donijela novi Pravilnik o reprezentaciji i poklonima kojim su propisana pravila korištenja reprezentacije koji se primjenjuje od 01.01.2014. godine. Ovim pravilnikom propisuje se korištenje sredstava reprezentacije, lica ovlaštena za korištenje reprezentacije i stvaranje obaveza za njeno korištenje, pravdanje računa, propisi u vezi sa primanjem poklona kao i vrijednost poklona koji se mogu darovati u ime Granične policije, te vođenje evidencije o utrošenoj reprezentaciji. Osoba ovlaštena za korištenje unutrašnje i vanjske reprezentacije je direktor Granične policije.

U toku obavljanja procesa revizije ustanovljeno je da se interna reprezentacija nije koristila u skladu sa navedenim pravilima. Pod internom reprezentacijom predviđeno je nabavljanje osvježavajućih pića i toplih napitaka u prostorijama unutar objekta Granične policije. Međutim, na pojedinim računima ugostiteljskih usluga unutar objekta Granične policije prikazano je konzumiranje alkoholnih pića i hrane. Također, kontrolom računa eksterne reprezentacije uvjerali smo se da dokumentacija nije u cijelosti likvidna za plaćanje (npr. za više ugostiteljskih usluga ispostavlja se jedan račun, kopije fiskalnih računa, itd.)

Preporučujemo da se sredstva za internu reprezentaciju koriste u skladu sa njenom namjenom definisanom internim aktima. Također, preporučujemo da se za eksternu reprezentaciju osigura uredna i pravdajuća dokumentacija.

6.2. Kapitalni izdaci

Ukupni kapitalni izdaci ostvareni tokom 2014. godine iznose 2.113.878 KM a odnose se na nabavu građevina (52.790 KM), opreme (2.024.218), službenih pasa (7.800 KM) i stalnih sredstava u obliku prava (29.070 KM). Značajna ulaganja koja su tokom 2014. godine izvršena u opremu odnose se na nabavu računarske opreme (333.823 KM), opreme za prenos podataka i glasa (231.248 KM), motornih vozila (1.226.569 KM) i policijske opreme (93.932 KM).

Navedena oprema evidentirana je na osnovu odgovarajuće dokumentacije (ugovori, fakture).

7. Bilans stanja⁸

Ukupna aktiva Granične policije na 31.12.2014. godine iznosi 20.216.238 KM i odnosi se na novčana sredstva u blagajni (16.035 KM), kratkoročna potraživanja (585.967 KM), kratkoročne plasmane (116 KM), kratkoročna razgraničenja (37.425 KM) i neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (19.576.695 KM).

- **Kratkoročna potraživanja**

Najveći dio kratkoročnih potraživanja u iznosu od 451.004 KM odnosi se na potraživanja od Hercegovačke banke iz ranijih godina koja su blokirana. Ministarstvo finansija i trezora BiH kao nosilac transakcijskog računa prijavilo je ova potraživanja putem dopisa upućenog Hercegovačkoj banci u septembru 2012. godine.

- **Neotpisana vrijednost stalnih sredstava**

Granična policija je u Glavnoj knjizi i Bilansu stanja na dan 31.12.2014. godine iskazala nabavnu vrijednost stalnih sredstava u iznosu od 52.978.270 KM, koja se odnosi na zemljište (392.987 KM), građevine (10.264.533 KM), opremu (40.119.669 KM), ostala stalna sredstva (61.028 KM), stalna sredstva u obliku prava (831.754 KM), stalna sredstva u pripremi (62.045 KM) i sredstva van upotrebe (1.246.254 KM). Ukupna ispravka vrijednosti stalnih sredstava iznosi 33.401.575 KM, tako da je sadašnja vrijednost stalnih sredstava 19.576.695 KM.

Ukupna pasiva Granične policije na 31.12.2014. godine iznosi 25.762.638 KM i odnosi se na kratkoročne tekuće obaveze (646.408 KM), obaveze prema zaposlenima (5.424.061 KM), kratkoročna razgraničenja (115.474 KM) i izvore sredstava (19.576.695 KM).

- **Kratkoročne tekuće obaveze**

Najveći dio kratkoročnih obaveza odnosi se na kratkoročne tekuće obaveze prema dobavljačima koje na dan 31.12.2014. godine iznose 645.075 KM. Komisija za popis obaveza je izvršila popis istih sa 31.12.2014. godine. U izvještaju komisije za popis priložena je

⁸ Bilans stanja na 31.12.2014. godine prikazan je u Tabeli II u prilogu Izvještaja.

specifikacija dobavljača sa pojedinačnim iznosima neizmirenih obaveza. Popis dobavljača je izvršen po saldima dobavljača a ne po broju računa, datumu i iznosu računa po dobavljačima.

U cilju utvrđivanja usaglašenosti stanja obaveza na dan 31.12.2014. godine sa dobavljačima, izvršeno je slanje konfirmacija prema nekoliko značajnijih dobavljača. Poređenjem podataka iz glavne knjige Granične policije i podataka dobivenih revizionim postupcima (konfirmacijom salda) konstatovano je da su obaveze prema dobavljačima za izabrane stavke usaglašene.

- **Obaveze prema zaposlenima**

Obaveze prema zaposlenima sa 31.12.2014. godine iznose 5.424.061 KM, a odnose se na obaveze za plaće (2.168.617 KM), obaveze za naknade plaća (249.234 KM), obaveze za poreze i doprinose na plaću (2.279.363) i ostale obaveze prema zaposlenima (726.847 KM). Procesom revizije je konstatovano da su obaveze izmirene u 2014. godini, izuzev obaveza koje se odnose na početno stanje iz 2002. godine kada se prešlo na centralizovan sistem obračuna plaća (stanje obaveza po početnom stanju 2002 godine iznosi 393.226 KM).

U Izvještaju revizije za 2013. godinu Graničnoj policiji je sugerisano da u saradnji sa Ministarstvom finansija i trezora izvrši analizu salda obaveze koje se vode kao početno stanje iz 2002. godine i da se izvrše potrebna knjiženja na osnovu odgovarajuće dokumentacije. Granična policija je preduzela aktivnosti na način da je utvrdila strukturu obaveza i obratila se Ministarstvu finansija i trezora BiH sa zahtjevom za ispravkom knjiženja u Glavnoj knjizi.

Kako Granična policija ne raspolaže dokumentacijom koja potvrđuje da su obaveze plaćene, tražena su u više navrata pojašnjenja od Ministarstva finansija i trezora BiH kako tretirati navedene obaveze. Također, zahtjevom Granična policija traži da ukoliko postoje dokazi da su obaveze izmirene da ih Ministarstvo finansija obavijesti i da se izvrši odgovarajuće ispravke knjiženja.

Do datuma završetka revizije nije postojala povratna informacija od Ministarstva finansija i trezora BiH u vezi ovog problema.

Preporučujemo da Granična policija i dalje insistira preko Ministarstva finansija i trezora BiH da sa razjasne zastarjele obaveze te da se izvrše odgovarajuća knjiženja u Glavnoj knjizi trezora.

- **Kratkoročna razgraničenja**

Najveći dio kratkoročnih razgraničenja odnosi se na obaveze po osnovu razgraničenih rashoda u iznosu od 97.904 KM a odnose se na rashode po osnovu rezervisanja za kapitalna ulaganja i materijalne troškove na osnovu ugovora zaključenih u 2014. godini. Ova rezervisanja sredstava izvršena su na osnovu instrukcije Ministarstva finansija i trezora BiH od 08.12.2010. godine. Od iznosa ukupnih razgraničenih rashoda, postupcima revizije smo utvrdili da su razgraničeni rashodi u cijelosti opravdani u 2015. godini, odnosno da neiskorištena rezervisanja iznose 8.452 KM a odnose se na umanjeње faktura za obračunate penale po osnovu zakašnjenja u isporuci roba koja treba oprihodovati u 2015. godini.

- **Popis sredstava, obaveza i potraživanja**

Granična policija je 01.12.2014. donijela Odluku o popisu i obrazovanju komisija za popis na dan 31.12.2014. godine. Odlukom su imenovane Centralna popisna komisija, Komisija za popis materijalnih i nematerijalnih sredstava, sitnog inventara i materijala, komisija za popis obaveza, novčanih sredstava, potraživanja, vrijednosnih papira i sredstava u vanbilansnoj evidenciji, kao i komisije za popis stalnih sredstava, sitnog inventara, zaliha materijala i

gotovog novca po terenskim uredima (organizacijskim jedinicama). Popisne komisije su bile dužne izvršiti popis i sačiniti izvještaje i iste dostaviti Centralnoj popisnoj komisiji do 30.01.2015. godine. Centralna popisna komisija je bila dužna prikupiti izvještaje popisnih komisija, sačiniti zbirni izvještaj o popisu i isti dostaviti direktoru Granične policije najkasnije do 20.02.2015. godine.

Granična policija je izvršila popis stalnih sredstava, novčanih sredstva, potraživanja i obaveza. Centralna popisna komisija je uradila Izvještaj o izvršenom popisu imovine, obaveza i potraživanja 26.02.2015. godine koji je usvojen od strane direktora Granične policije.

Popisom stalnih sredstava utvrđen je manjak osnovnih sredstava u iznosu 6.407 KM. Manjak se u većini odnosi na sredstva koja su otuđena i za koja postoje potvrde nadležnih Policijskih uprava.

8. Javne nabavke

Ukupna vrijednost ugovorenih nabavki iz kapitalnih i tekućih izdataka u 2014. godini prema podacima Granične policije iznosi 4.297.426 KM. Postupcima revizije pregledano je 3.446.598 KM ili 80% od vrijednosti ukupno ugovorenih nabavki u 2014. godini.

- **Efikasnost procesa javnih nabavki**

Granična policija sačinila je plan nabavki kapitalnih i tekućih izdataka. Ocjenom efikasnosti procesa javnih nabavki izvršenih tokom 2014. godine konstatovali smo da su otklonjeni određeni nedostaci u odnosu na prethodnu godinu, međutim sistem javnih nabavki još uvijek ima određenih slabosti. Komisija za javne nabavke radi već pet godina u istom sastavu a jedan član stalne komisije za javne nabavke promijenjen je u 2014. godini. S obzirom da komisija u istom sastavu radi već duži niz godina, mišljenja smo da treba razmotriti sastav komisije kako bi se umanjio mogući rizik objektivnog izbora ponuđača kod pojedinih postupaka nabavki.

Utvrđili smo da postoje određeni nedostaci kada je u pitanju organizacija i realizacija postupaka javnih nabavki, te realizacija ugovora koji se zaključuje nakon provedenih postupaka. Utvrđivanje potrebe za određenom robom ili uslugom se ne provodi na način da se tačno odredi predmet nabavke i obrazloži potreba za istim, posebno u slučaju značajnijih nabavki. Također, uočili smo određene probleme u pogledu određivanja vrste postupka koji bi se trebao provesti kod srodnih predmeta nabavke.

Kada je u pitanju realizacija ugovora, odnosno okvirnih sporazuma, postoje neslaganja između naručenih roba i usluga i onih traženih u tenderskoj dokumentaciji.

Zajedničke nabavke: U skladu sa Zakonom o direkciji za koordinaciju policijskih tijela i agencijama za podršku policijskoj strukturi BiH⁹, Agencija za policijsku podršku BiH je nadležna za „provođenje tenderske procedure za određenu opremu za policijska tijela BiH“, što se u konkretnom slučaju odnosi i na Graničnu policiju. Agencija za policijsku podršku je u 2014. godini potpisala Sporazum o provođenju postupaka nabavki, odnosno provođenju procedura javne nabavke mrežne i računarske opreme za Graničnu policiju, Državnu agenciju za istrage i zaštitu i Direkciju za koordinaciju policijskih tijela BiH. Ukupne nabavke koje su po ovom osnovu izvršene za potrebe Granične policije, a koje je izvršila Agencija za policijsku podršku BiH, iznose 303.809 KM. Na osnovu toga, direktor Granične policije je potpisao 5 pojedinačnih ugovora o kupoprodaji. Roba je isporučena i fakturisana Graničnoj policiji BiH.

⁹ Službeni glasnik BiH broj: 36/08

- **Zakonitost procesa javnih nabavki**

Nabavka vozila: Na osnovu Odluke direktora Granične policije od 10.02.2014. godine pokrenut je otvoreni postupak za nabavu 30 putničkih motornih vozila planirane vrijednosti 1.200.000 KM.

Na javni poziv su pristigle ponude šest kompanija (od 18 koliko je preuzelo tehničku specifikaciju), od kojih se četiri kompanije bave prodajom VW programa i to: "M.R.M." d.o.o. Ljubuški, "Brčko gas" d.o.o. Brčko, "ASA PVA" d.o.o. Sarajevo i "Auto kuća Buba" d.o.o. Vitez. Pored navedenih, ponude na tender su poslali "Auto centar Tomić" d.o.o. Mostar i "Croauto" d.o.o. Mostar. Nabavka je provedena na identičan način kao nabavka vozila iz 2013. godine. Na osnovu zaključka Komisije za javne nabavke direktor Granične policije donosi 08.04.2014. godine odluku o dodjeli ugovora i izboru najpovoljnijeg dobavljača za nabavu putničkih vozila i ugovor dodjeljuje ponuđaču „M.R.M.“ d.o.o. Ljubuški sa kojim je 22.05.2014. godine zaključen ugovor u iznosu 1.225.074 KM. Na prijedlog ugovora o kupoprodaji putničkih vozila Pravobranilaštvo BiH je dalo pozitivno mišljenja, a žalbi na izbor ponuđača u ovom postupku nije bilo.

Za isporučena vozila Golf 7 (1.6 TDI BMT 4 motion) izdato je 17.07.2014. godine 30 pojedinačnih računa, i to: 3 po 39.787 KM (119.361 KM), 5 po 39.330 KM (196.650 KM) i 22 po 41.321 KM (909.062 KM), u zavisnosti od vrste zahtijevane opreme. Sačinjeno je 30 zapisnika o primopredaji vozila i potvrde o preuzimanju.

Uvidom u predstavljenu dokumentaciju konstatovano je da tehnička specifikacija vozila navedena u tenderskoj dokumentaciji ukazuje na mogućnost preferiranja određene marke i karakteristike vozila. Naime, istraživanjem tržišta, cijena i tehničkih specifikacija motornih vozila iz predmetne klase, konstatovali smo da sve uslove iz tenderske dokumentacije ispunjava samo Golf 7 (1.6 TDI BMT 4 motion). Stoga, mišljenja smo da provođenjem postupaka javnih nabavki, u konkretnom slučaju, nije u dovoljnoj mjeri osigurana pravična i aktivna konkurencija, što je jedan od osnovnih principa Zakona o javnim nabavkama BiH.

Preporučujemo da se prilikom sačinjavanja tenderske dokumentacije u pogledu tehničkih specifikacija osigura da ista bude nediskriminirajuća prema dobavljačima, te da osigurava pravičnu i aktivnu konkurenciju na tržištu.

- **Realizacija ugovora o nabavkama**

Usluge servisiranja i održavanja vozila: Prilikom izbora dobavljača za održavanje vozila kroz otvoreni postupak ugovorena je nabavka auto guma kao dio specifikacije usluga i rezervnih dijelova za vozila. Testiranjem su uočene slabosti u praćenju realizacije ugovorenih auto guma s obzirom da se realizacija prati samo u pogledu ugovorene cijene a ne u pogledu ugovorenih okvirnih količina. Takođe, za nepredviđene rezervne dijelove za vozila koji nisu obuhvaćeni ugovorom uočeno je da izabrani dobavljač za identične poslove fakturiše različit broj ugovorenih sati pa čak i za manji obim posla nekad ispostavlja više sati rada.

Preporučujemo da se ugovori o nabavci auto guma prate i vrijedonosno i količinski. Također, kod usluga održavanja službenih vozila treba uspostaviti efikasniji sistem kontrole ugovorenih sati i rezervnih dijelova.

Nabavke putem direktnih sporazuma: Granična policija je tokom godine, od slučaja do slučaja, provodila određene nabavke putem direktnih postupaka. Krajem 2014. godine provedena su dva postupka nabavke opreme za policijske službenike putem direktnog sporazuma. Navedeni postupci su imali za predmet nabavku odjeće (taktičkih uniformi) za policijske službenike za izvršavanje operativno taktičkih zadataka kao i nabavku opreme za označavanje u prometu. Mišljenja smo da se u oba slučaja radi o srodnoj opremi, odnosno o

opremi koju su u svojim ponudama imala oba ponuđača, te da se predmetna oprema mogla nabaviti jednim postupkom javne nabavke. Također, odluka o pokretanju javne nabavke u jednom slučaju donesena je nakon što je roba već naručena.

Preporučujemo da se analiziraju i planiraju potrebe manjih ili povremenih nabavki određene robe koje mogu biti obuhvaćene odgovarajućim postupkom koji je transparentniji od direktnog postupka čime bi se izbjeglo eventualno dijeljenje istovrsnih nabavki.

9. Prihodi

Ukupno ostvareni prihodi Granične policije sa 31.12.2014. iznose 638.071 KM a odnose se na prihode od prodaje stalnih sredstava u iznosu od 196.985 KM, donacija iz inostranstva u iznosu od 116.000 KM i prihoda od novčanih kazni, administrativnih taksi i posebnih naknada i taksi u iznosu od 325.086 KM.

Najznačajniji iznos prihoda se odnosi na prihode ostvarene od naplaćenih kazni za prekršaje u iznosu od 313.123 KM. Granična policija je od 01.01.2014. godine uspostavila sistem praćenja naplate i evidentiranja naplaćenih prihoda od prekršajnih kazni na način da se u Registru novčanih kazni automatski evidentira da je prekršajni nalog plaćen i time se vrši automatsko rasknjižavanje naloga za prekršaje. Prema podacima Granične policije, u 2014. godini izdato je 1.287 prekršajnih naloga. Od toga 777 prekršajnih naloga je plaćeno, za 388 naloga je prekoračen rok za plaćanje a za 111 naloga je zatraženo sudsko odlučivanje.

Primici od prodaje stalnih sredstava iznose 196.985 KM. Stalna sredstva su prodana komisijski na javnoj licitaciji putem zatvorenih ponuda na osnovu odluke direktora o otpisu i prodaji rashodovanih sredstava putem javne licitacije. Predmet prodaje su bila terenska motorna vozila (12 vozila), putnička motorna vozila niže i niže srednje klase (14 vozila), kombi motorna vozila (13 vozila), putnička motorna vozila više srednje klase (2 vozila) i ostala oprema (dva bicikla i dva agregata). Ukupno, predmetom prodaje je bilo 41 vozilo. Testiranjem procedure prodaje osnovnih sredstava nisu uočeni nedostaci prilikom provođenja iste.

10. Ostalo

- Donacije

Projekat: „Unapređenje kriminalističko obavještajne komponente GP BiH“

Između Granične policije i Švajcarske, čiji je predstavnik Švajcarska agencija za razvoj i saradnju, zaključen je 08.04.2013. godine sporazum o financiranju projekta. Osnovni cilj projekta je doprinos jačanju kapaciteta Granične policije u prevenciji i smanjenju ilegalnih migracija i prekograničnog kriminaliteta (uključujući trgovinu drogom i krijumčarenje ljudima). Ukupna vrijednost donacije po ugovoru iznosi 429.340 KM a trajanje projekta je 2 godine. Graničnoj policiji su u 2013. godini odobrena sredstva u iznosu od 300.000 KM i ista su u 2013. godini realizovana u iznosu od 172.600 KM. Nerealizovana sredstva iz 2013. godine u iznosu od 127.400 KM prenesena su u 2014. godinu a odobrena sredstva za 2014. godinu iznose 116.000 KM, tako da kumulirana odobrena sredstva iznose 243.400 KM

Projekat je u 2014. godini realizovan u iznosu od 96.869 KM a nerealizovana sredstva u iznosu od 146.531 KM prenesena su u 2015. godinu.

Realizovana sredstva se odnose na putne troškove (7.210 KM), troškove prevoza (3.248 KM), ugovorene usluge (60.647 KM) i kapitalna ulaganja (25.764 KM). Putni troškovi za potrebe projekta odnose se na troškove smještaja za službena putovanja u inostranstvu (3.505 KM),

troškove dnevnica u inostranstvu (3.360 KM) i ostale troškove (245 KM). Izdaci za troškove prevoza odnose se na troškove avionske karte za prevoz eksperata koji su angažovani na projektu. U okviru ugovorenih usluga značajniji izdaci odnose se na izdatke za ostale stručne usluge eksperata koji su angažovani na projektu od strane donatora (37.454 KM) i ugostiteljske usluge i usluge smještaja (14.863 KM) realizovane od izabranog dobavljača sa kojim je zaključen okvirni sporazum na bazi tri ponude.

- **Sudski sporovi**

Pred Sudom BiH tužitelj „CopCo“ d.o.o. Laktaši je pokrenuo parnički spor radi naknade štete zbog neiskorištenih brodova u periodu od 20.04.2006. do 20.05.2009. godine a visina spora odnosno iznos koji se na ime štete po tužbi potražuje iz budžeta BiH iznosi **6.647.198 KM**. Parnični postupak po tužbi tužitelja bio je u fazi izvršenog vještačenja po vještaku ekonomske struke. Predmet sudskog spora u kojem je tužena Granična policija je naknada štete prouzrokovana oduzimanjem 4 broda izvorno vojne namjene koji su trebali biti korišteni u komercijalne svrhe. Upravo izvorna namjena brodova je i razlog njihovog oduzimanja s obzirom da je neovlašteni promet oružjem i vojnom opremom krivično djelo. Na osnovu naredbe Suda BiH od 06.04.2006.godine Granična policija je oduzela 4 broda i izdala potvrde o oduzimanju. Daljim razvojem sudskog postupka vlasnik brodova je oslobođen optužbi te su mu isti vraćeni u posjed. S obzirom na štetu uzrokovanu oduzimanjem brodova „CopCo“ d.o.o. Laktaši je uložila tužbu.

Konstatovali smo da je žalba tužitelja u drugostepenim postupku pred Sudom Bosne i Hercegovine odbijena kojom je potvrđena i prvostepena presuda. Time je rješenje konačno i mogućnost eventualnih potencijalnih obaveza iz budžeta BiH više ne postoji.

11. Korespondencija

Granična policija je u ostavljenom roku dostavila komentare na Nacrt izvještaja o reviziji za 2014. godinu. U komentarima su prihvaćeni naši nalazi i preporuke, osim kod nabavke službenih vozila gdje Granična policija navodi da je nabavka vozila izvršena javno, transparentno i nediskriminirajuće, te da je bila omogućena aktivna konkurencija među dobavljačima. U svojim komentarima Granična policija navodi nove dokaze kojima potvrđuje svoje navode.

Razmatrajući komentare Granične policije i nove dokaze koji su navedeni u obrazloženju komentara, Ured za reviziju BiH smatra i dalje da tehnička specifikacija vozila navedena u tenderskoj dokumentaciji ukazuje na mogućnost preferiranja određene marke i karakteristike vozila. Shodno navedenom ovaj izvještaj je ostao nepromijenjen u odnosu na Nacrt izvještaja.

Članovi tima za finansijsku reviziju

Vlatko Malbašić, viši revizor

Nataša Timotija, viši revizor

Nermin Hamzagić, viši revizor

Rukovodilac Odjeljenja za razvoj, metodologiju i kontrolu kvaliteta

Dragoljub Kovinčić, viši revizor

III PRILOG

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA

Pregled rashoda proračuna za 2014. godinu

Naziv institucije: GRANIČNA POLICIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Tablica I

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupni proračun (2+3)	Izvršenje proračuna	Index 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	68.292.000	-711.000	67.581.000	65.689.400	97
Bruto plaće i naknade	51.961.000	-711.000	51.250.000	50.196.042	98
Naknade troškova zaposlenih	10.450.000	-190.000	10.260.000	9.704.758	95
Putni troškovi	224.000		224.000	206.234	92
Izdaci telefonskih i pošt.usluga	276.000	30.000	306.000	301.872	99
Izdaci za energiju i kom. usluge	329.000	106.500	435.500	396.585	91
Nabavka materijala	2.150.000	60.000	2.210.000	2.142.804	97
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	1.118.000	30.000	1.148.000	1.147.996	100
Unajmljivanje imovine i opreme	600.000		600.000	585.872	98
Izdaci za tekuće održavanje	860.000	-60.000	800.000	713.275	89
Izdaci za osiguranje	189.000		189.000	161.000	85
Ugovorene i druge posebne usluge	135.000	23.500	158.500	132.962	84
2. Kapitalni izdaci	2.865.000	89.985	2.954.985	2.113.877	72
Nabavka zemljišta			0		
Nabavka građevina	40.000	15.000	55.000	52.790	96
Nabavka opreme	2.817.000	45.485	2.862.485	2.024.217	71
Nabavka ostalih stalnih sredstava	8.000		8.000	7.800	98
Rekonstrukcija i invest.održavanje		29.500	29.500	29.070	99
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
			0		
			0		
4. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
			0		
5. Novčane donacije	116.000	127.400	243.400	96.869	40
			0		
Ukupno (1+2+3+4+5)	71.273.000	-493.615	70.779.385	67.900.146	96

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama odobrilo dana 02.03.2015. godine.

Ravnatelj:
Glavni generalni inspektor
Zoran Galić

Bilanca stanja na dan 31.12.2014. godine

Naziv institucije: GRANIČNA POLICIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Tablica II

Opis	31.12.2013.	31.12.2014.	Index 3/2
1	2	3	4
1. Gotovina, krat.potraživanja, razgraničenja i zalihe	654.972	639.544	98
Novčana sredstva	17.125	16.035	94
Kratkoročna potraživanja	613.691	585.967	95
Kratkoročni plasmani	116	116	100
Interni finansijski odnosi			
Zalihe			
Kratkoročna razgraničenja	24.040	37.425	156
2. Stalna sredstva	20.616.897	19.576.695	95
Stalna sredstva	51.829.956	52.978.270	102
Ispravka vrijednosti	31.213.060	33.401.575	107
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	20.616.897	19.576.695	95
Dugoročni plasmani			
Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (1+2)	21.271.869	20.216.238	95

3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	8.034.515	6.185.943	77
Kratkoročne tekuće obveze	1.350.619	646.408	48
Kratkoročni krediti i zajmovi			
Obveze prema zaposlenima	5.442.907	5.424.061	100
Interni finansijski odnosi			
Kratkoročna razgraničenja	1.240.989	115.474	9
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi			
Ostale dugoročne obveze			
Dugoročna razgraničenja			
5. Izvori sredstava	20.616.897	19.576.695	95
Izvori sredstava	20.616.897	19.576.695	95
Ostali izvori sredstava			
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda			

UKUPNO PASIVA (3+4+5)	28.651.412	25.762.638	90
------------------------------	-------------------	-------------------	-----------

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.8. stav 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežena** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo finansijska i trezora na nivou Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je Bilancu stanja odobrilo dana 02.03.2015. godine

Ravnatelj:
Glavni generalni inspektor
Zoran Galić

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba dobiti odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvješća suglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvješćivanja, te da je odobrilo finansijska izvješća.

Rukovodstvo **Granične policije Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Granična policija) dužno je osigurati da finansijska izvješća za 2014. godinu budu izrađena sukladno Zakonu o financiranju institucija BiH („Službeni glasnik BiH broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 33/07 i 16/10 i protokol Ministarstva financija i trezora broj: 01-05-02-1-656-1/12 od 23.01.2012. godine) i Pravilniku o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH (protokol Ministarstva financija i trezora BiH broj 01-08-02-1-644-1/12 od 20.01.2012. godine). Rukovodstvo je također obavezno postupati sukladno Zakonu o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2014. godinu (Službeni glasnik BiH broj 104/13) i pratećim nalogima, pojašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo financija i trezora BiH, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijska izvješća daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Granične policije.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvješća odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sustav internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća;
- da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijska izvješća sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja proračuna, kao i podatke o sustavu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije.
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi;

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za poduzimanje odgovarajućih mjera kako bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum;

Direktor

Zoran Galić